

APPARATER, PROGRAM, APPAR

Litteraturen vaknar upp i den digitala vardagen

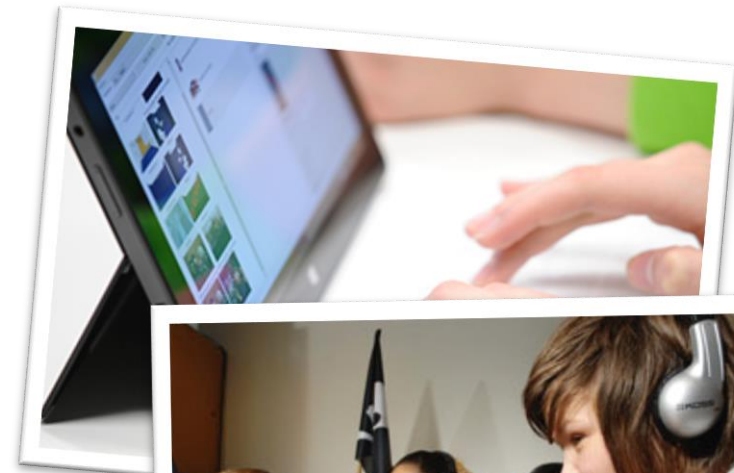
"Entusiasmen över att utnyttja teknologi och utveckla multilitteraciteten i undervisningen är stor och man har insett hur viktig den är."
(Läslust Åbo)

TEKNOLOGI KAN ANVÄNDAS TILL MYCKET I MEDIEFOSTRAN – PADDOR

- Inkludera digitala apparater i undervisningen, t.ex. under teknologitemaveckan; gör en veckoplan över hur paddorna skall användas.
- Utnyttja apparaterna, deras program och appar under olika lektioner, från matematik till bildkonst
 - t.ex. böcker, seriemagasin, föredrag, videon, bloggar, informationssökning, QR-koder, elektroniska läromedel
- Implementera apparaterna i inlärningsmiljön: Kombinera skolbiblioteket med skolans it-rum.

NÄR PADDAN FÖRSTA GÅNGEN ANVÄNDS I UNDERVISNINGSSYFTE

- Analogisera apparater och program före de delas ut till eleverna.
- Ta reda på hur och var elevarbeten sparas och/eller publiceras: blogg, YouTube, Facebook, skolans hemsidor, Dropbox, [Google-miljö](#)

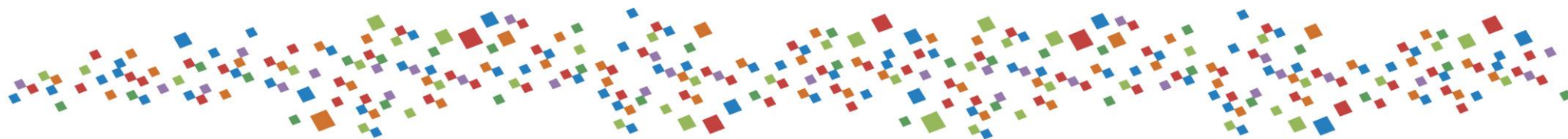
- Ta ansvarsfrågorna i beaktande.
 - Informera föräldrarna och kom överens om spelreglerna. Vid behov kan man komma överens om att apparaterna inte skall tas hem. Uppmuntra eleverna att också hemma diskutera om apparaterna.
- Låna och testa apparater och program före anskaffning.

- Sammanställ tydliga bruksanvisningar för apparaterna.
- Reservera tillräckligt med tid för digitala uppgifter.
- Beakta paddornas användbarhet på nätet.
 - Ett trådlöst nätverk är nödvändigt.
 - Otillräcklig kapacitet kan vara ett problem.
- Paddor med SIM-kort möjliggör olika experiment, t.ex. 'geocaching'.
- Till en början kan det vara utmanande att finna lämpliga program, speciellt om man inte har tidigare erfarenhet av hur paddorna kan användas i undervisningssyfte.
 - Du lär dig teknologins möjligheter endast genom att använda apparaterna. Tips om paddornas bruksanvändning finner du bla. [här](#).

UTNYTTJA OCKSÅ ANDRA APPARATER – INFO-TV!

- Tips: Sammanställ en bokpresentation t.ex. med it och i samarbete med andra elevklubbar
 - Visa presentationer och repetitioner i skolans info-tv eller på någon annan elektronisk anslagstavla!

PLOCKA ARBETSREDSKAP HÄRIFRÅN – FINN MERA PÅ NÄTET!

”De nyttigaste programmen var utan vidare program med vilka barnen kunde göra sina egna verk med.” (Läslust Villmanstrand)

HOX! Grupparbete med hjälp av program och appar, utvecklar också färdigheter i växelverkan.

Program	Ändamål och verk
Popplet	Skapa konceptkartor
HelMet; Luekirja.fi; Elisa Kirja ym.	Läsning
Sanataituri	Igenkänning av inspelningar, inlärnin av läsning och skrivning
Molla	Skrivövningar på bokstäver och siffror
Keynote	Uppvisningar
ExplainEverything	Interaktivt redskap för whiteboard: layout
Wordpress	Sammanställning av webbtidning
Kahoot	Gallupar och frågesporter: producering
iA Writer	Skrivning: berättelser, parberättelser, facktexter
Pages	Skrivmiljö: skrivning
Story Wheel	Berättelser: produktion och inbandning
Little Story Maker	E-böcker: producering
Book Creator	E-böcker: abc-, berättelse-, dikt-/fackböcker
Book Creator Paper	Teckning
Sumo Paint	Teckning
Drawing Pad	Teckning: illustrationer för egna böcker
Snapseed)	Bildbearbetning
Strip Designer	Seriemagasin
Windows Movie Maker	Videoinspelning och videoeditering (t.ex. av digiberättelser)
iMovie	Filmer, trailers, digiberättelser, resedagböcker, bildberättelser: producering. Editering.
PinnacleStudio	Editering
Puppet Pals 1 ja 2	Animationer: producering (olika teman)
StopMotion	Animation

EXEMPEL PÅ ANVÄNDNING AV PADDOR

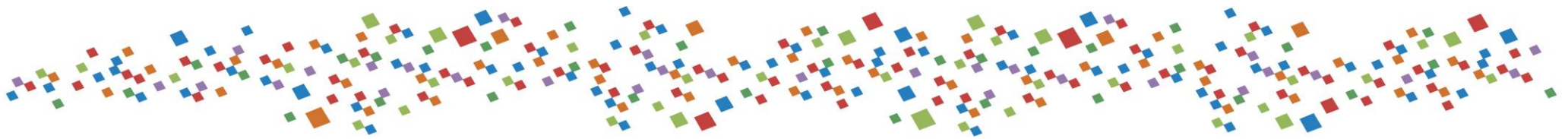
Läs med hjälp av apparater och appar

- Utlåning av apparater
 - speciellt för elever, som kan ha nytta av att använda iPaden för olika läsmetoder.
 - som belöning åt elever som visat stort intresse för läsning
- Instruktioner till eleverna om användning och skyldigheter.
 - Vid behov föräldrarnas tillåtelse för att använda pad-dorna hemma.

...och för arbete inom läsecirkeln (åk.1.-3.)

- Välj en bok; t.ex. ett verk av en lokal författare
- Förbered ett storartat öppningsevenemang och en serie av läseciklar, som också kan riktas till föräldrar.
Använd iMovie-verktyg för att bearbeta boken till film. Gör också käppdockor, bildkonstuppgifter, seriebilder osv.
- Visa produktionen på den första läsecirkelträffen för intresse-rade föräldrar och för den inbjudna författaren.
Erbjud ert verk också till bibliotekets bokprat på webben.
- Använd iMovie-appen för att förmedla klassernas läslusthälsningar på morgonöppningar, biblioteksrastrer, utställningar och andra skol- och biblioteksevenemang samt under lärar-möten!
- Tag ett titt på hur Johanna Tuomolas verk [Kivalan etsivät ja Jäätelökioskin arvoitus](#) bearbetades av åk.2 i Lojo.

Utveckla färdigheter i växelverkan: Puppets Pals

- Gruppernas färdigheter i växelverkan utvecklas då de genom praktiska studier lär sig att använda paddorna.
- Använd gratisappen Puppets Pals för att förstärka/stöda undervisningen i färdigheterna i växelverkan:
 - Eleverna skriver om karaktärerna i Puppets Pals –appen. Det handlar om barnens vardagliga händelser (strid om gungor, leksaker, hur man turas om osv.)
 - Dela barnen i grupp. Varje grupp gör en animation av sitt case.
 - Animationen innehåller både en konfliktsituation och lösningen och/eller hur man skall gå till väga för att inte en dylik situation skall upprepas.
 - Till slut tittar man tillsammans på animationerna.

Elektroniska spel som hjälp i undervisningen

- Lärarnas uppfattning om spelens för- och nackdelar ändras.
- Experthjälp: Be en ung konstnär hålla en workshop om elektroniska spel.
- Testa textbaserade dataspel [här](#).
- Plocka [här](#) spel/läroämne för hela grundskolan.

Berättelserna digitaliseras – digiberättelser

- Lämpar sig speciellt för högstadielärover.
- Några minuters filmer med still-bilder, tal, musik eller ljud effekter.
- Instruera samtidigt om copyright.
- Apparater och program för videoediting av digiberättelser
 - iMovie
 - Windows Movie Maker –filmverktyg

Tips: Gör en frågesport eller en gallup med hjälp av Kahoot-verktyget!

- [Läs mera](#) om hur man kan använda verktyget i frågesporter (på finska).
- Skaffa [Kahoot](#) via nätet!

Bildberättelser

- Lämpar sig speciellt för små elever
- Använd paddor, iMovie-appen och handdockor som verktyg
- Titta på exempel av bildberättelser
 - ["Polare"](#) Vänskapstema
 - Titta på fler [exempel!](#)

Reportagebilder

- Eleverna använder paddor för att filma t.ex. ett biblioteksevenemang. Kan kombineras med ett biblioteksbesök.
- Agera som reportrar: Gör intervjuer och bokrecensioner (t.ex. åk. 4).
- Kunskap om bildjournalism, medias bakgrundsmekanismer och fototeknik

Filmer och videon

- Koppla apparaterna till t.ex. en dockteaterföreställning eller till inbandningen av en illustrerad film eller varför inte filma väderrapporten.
- Filma klassvis i biblioteket

Bokrecensioner och videon i samarbete med tidningar

- Skriv bokrecensioner t.ex. i barnens litteraturtidning Vinski och bearbeta boken till en webbvideo.
 - Gör verken synliga genom QR-koder både i tidningar och i biblioteksböcker
- Lärarna och reportrarna gör instruktionerna.

Videon om bokprat

- Lämpar sig som workshops för lågstadielever
- Plocka metodbeskrivningar, PowerPoint-instruktioner och idéer om framställning av bokprat.
 - [Metod om bokpratvideo](#)
 - Se [färdiga videon om bokprat](#).
 - [Högstadielever som mediavinkare – mediafostran i samarbete mellan bibliotek och skola](#) (på finska)

- Verkställ
 - som samarbete mellan läraren och bibliotekarien
 - med den lokala ordkonstskolan
- Kombinera aktiviteten med t.ex. läsklubben eller sportböcker.
- Verkställ bokpratet med t.ex. iPad och iMovie-appen.
- Visa verken på föräldrakvällar. Publicera på YouTube.

Gör seriemagasin av böcker ni läst

- Plocka färdiga instruktioner: [Instruktion 1](#) och [Instruktion 2](#)
- Hur man söker bakgrundsinfo på Internet
- Bearbeta med iMovie- och Strip Designer –appar.
- Seriemagasin som bokpresentationer: Man lär sig att berätta om boken på ett roligt sätt.
- Koppla till språkstudier.
- Arbeta i grupp: med familjens medialäsecirkel på biblioteket eller tillsammans med elever från skolan och ordkonstskolan.

Skriv och illustrera berättelserna med paddorna. Sätt ihop boken med hjälp av **Book Creator** –appen!

Utveckling och förverkligande: Flertal Läslust-orter:

Ylä-Malmin peruskoulu och Malmin kirjasto, Helsinki. Kilvakkalan koulu och Ikaalisten kaupunginkirjasto, Ikaalinen. Kalevalan koulu och Kuopion kaupunginkirjasto, Kuopio. Säntin ja Miedon koulut samt Kurikan kaupunginkirjasto, Kurikka. Lappeen och Myllymäen koulut samt Lappeenrannan kaupunginkirjasto, Lappeenranta. Muijalalan koulu och Mäntynummen kirjasto, Lohja. Patenimen koulu samt Pateniemen och Rajakylän lähikirjasto, Oulu. Myllyojan koulu och Myllyojan lähikirjasto, Oulu. Rovaniemen kouluverkosto och Lapin maakuntakirjasto, Rovaniemi. Puolalan koulu och Turun kaupunginkirjasto, Turku. Vuorentaustan koulu och Ylöjärven pääkirjasto Leija, Ylöjärvi.